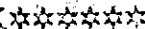

„Nro. 26.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRALY KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből Kedden September. 29-ik napján 1812-dik
esztendőben.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' mai újságunk tele van nagy és nevezetes
történeteknek előadásával — Frantzia és Orosz
tudósításokkal. Azokat előre bortsátjuk: 's azu-
tán ezek következnek:

Frantzia Tudósítások.

Wilna, September 16-dikán: — „A' Sept.
5 dikétől fogva 7 dikéig történt nagy dolgokról
(lásd a' 25-dik számú Magy. Kurir 392-dik lap-
ján találtató *Wilnai* tudósítást) ilyen előre való
környülállásos tudósítást vevénk a' Fr. fő hadi
szállásról *Mozaiskból*, mely onnét Sept. 10-di-
kén indult: —

„Egy időtől fogva tudunkra vala, hogy az
Orosz fő armáda a' *Moshwa* vize mellett egy igen
jó fekvésű helyet sántzokkal megerössített legyen.

A' Frantzia Császár *Gzatsk* városát Sept. 4-dikén oda hagyván, azon éjtzakára *Gridnova* melletti szállott meg. Innet Sept. 5-dikén reggel az ármáda útnak indulván, délutáni 2 óra tájban az Orosz ármádára talált, a' melly valami 120 vagy 130 ezer emberekből állott. A' bal szárnyával egy hegyet tartott ezen ellenséges ármáda elfoglalva, melly hegyet a' Fr. Császár az Orosz tanya' kültsának lenni azonnal megismervén, annak megtámadtatása eránt parantsolatot adott. Az ezen lévő földvár minden abban található ágyúkkal egyetemben a' kezünkre került délutáni 5 óráig. —

„September 6-dikán az egész napot a' következő napi tsatázó mezőnek recognoscirozásával töltötte - el a' Császár. A' megtámadásra való plánomot maga intézte - el, elrendelte a' seregeket; egy szóval minden rendeléseket megtett, a' nélkül, hogy az Oroszok leg kissebb akadályára lettek volna. —

„September 7-dikén minden Osztályos ármádavezéreket össze hívatott reggeli 2 órakor a' Császár maga körül azon helyre, mellyet 5-dikben elfoglalt vala. A' seregekhez egy proklamátziót intézett, mellyet ezek hathatós *vivat* kiáltással visszazonoztak. A' verekedés reggeli 5 órakor elkezdődött. Néhány batteriák, mellyek azon éjjel állítottak vala ki, a' tüzelést elkezdették. A' puska tűz 6 órakor közönségessé lett a' Frantzia ármáda jobb szárnyán és közepén. A' Hertzeg *Poniatowszky*, az *Eckmühli* Hertzeg, az *Elchingeni* Hertzeg, és a' Nápolyi Király vezérlések alatt lévő Szakasz-ármádák, minden feőlő ról elő nyomúltak a' sántzokkal megeróssított

halmok ellen: 's reggeli 8 órakor már mind ezek a' sántzok el valának foglaltatva, 's az ellenség sorai az ő hadi lineájokból kinyomattatva, kivéven az Orosz ármáda job szárnyán lévő föld várakat. —

„Az Orosz fő vezér, a' ki ezt a' fontos ütközetet tsak ily módon ide hagyni nem akarta, már most részről ő is parantsolatot adott ki a' reánk való ütésre, az elvesztett tanyának visszavétetése lévén a' célja. Azonban a' *Morand* osztálya az alatt az Orosz ármáda job szárnyán lévő föld várakat is elfoglalta: hanem 9 óra tájban ismét kinyomattatott azokból. —

„Most már elkezdődött a' leg gyilkosabb scena. Az Oroszok még az ő tartalék ármádájokat is elő hozták a' verekedésre, a' melly tartaléknak egy részit teszi a' Császári testőrző sereg is. A' verekedés az egész tsatázó lineánál megújult; a' reánk támadó Oroszok órákig voltak azon batteriák' legrettenetesebb kártáts tüzeiknek kitétetve, mellyeket tőlök vettek vőlt el a' Frantzia seregek; mind addig, míg végezetre a' Nápolyi Király a' 4-dik lovas ármáda által a' verekedésen tökéletes fordítást tett, és Osztyalos Generális *Caulincourt* (a' Pétersburgban vőlt Frantzia Cs. Követnek 's Fr. fő Lovász mesternek őtse) az Orosz ármáda job szárnyán lévő földvárakat is elfoglalta. —

„Generális *Caulincourt* egy ügyügolyóbis által éppen azon helyen ölettegett meg, a' mellyen kevéssel az előtt Osztyalos Generális Gróf *Montbrün* hasonlóképpen megölettegett vala. —

„Ezen végső és az ütközetet meghatározó történetek délutáni két órakor fordúltak elő.

A' győzedelem tökéletes, 's az Oroszok hátrálása közönséges volt. —

„A' vesztes mind két részről igen feles. Az Oroszok' vesztesit, azon 5 ezer emberekkel egyetemben, a' kik elfogattak, 40 ezerre teszik; a' Frantzia és a' vélek szövetséges seregek vesztese is többre telik 10 ezernél. A' két rész vesztese között való nagy különbséget abból lehet megmagyarázni, hogy az Oroszok olly sokáig állottak a' legjobb fekvésű batteriákról ellenek intézetett kártáts tűzben. Több Fr. Generálisok ölettek vagy sebesedtek meg. A' megöletett vagy megsebesedett Orosz Generálisok' számát többre teszik harmintznál. A' sebesek közt van Hertzeg *Bagratiou* is. A' Frantziák 60 ágyút nyertek. A' Frantzia Császári testőrző sereg nem volt a' verekedéshez. —

„A' Frantzia fő hadi szállás September 10-dikén még *Mozaiskban* volt, az ármáda pedig *Moskau* felé folytatta útját.“

Más tudósítások csak a' megöletett Oroszokat 11 vagy 12 ezerre teszik ezen tsatában. A' Nápolyi Király és Marschal *Ney* (az *Elchingeni* Hertzeg) különösen meg különböztették magukat.

* * *

A' Párisi *Monitörben* kijött a' Fr. nagy ármáda hivatal szerént való 16 *dik* tudósítása. Kélt *Viazmában* Augustus' 31-dikén. Ebben először a' nagy ármádának azon előfelé tett útjai iratnak le, mellyek felől közelebbi levelünkben írtunk (lásd annak 393-dik lapját). Azután e'képpen folytatja és végzi szavait a' Frantzia író: —

„Aug. 29-dikén beszállott Gen. Gróf *Caulin*“

court Viazma városába. Az ellenség a' hídakat elégette vala, és a' városnak sok részeit felgyújtotta. *Viazma* egy 15 ezer lakosokból álló város; a' lakosok között 4000 kereskedő és kézműves polgárok találhatók; 32 templomok vannak benne. Lisztet, szappant, 's több e'félét meg lehetős bőséggel találunk itt, kivált pálinkát. —

„Az Oroszok elégették a' magok magazinaikat, 's bémenetelünkör a' leg szebb házakat találjuk langhaborúlva. Két Batalionaink minden iparkodással rajta voltak a' városnak megoltásán; meg is tartották annak $\frac{3}{4}$ részit. A' Kozákok innen való eltávozások előtt nagy pusztítást tettek, mellyre nézve így szólnak a' lakosok: Az Oroszoknak olyan hitelen kell lenniük, hogy nem fognak többé ezen város' urai lenni, azért tettek benne illy kegyetlen pusztításokat.“ — Azt mondják, hogy már másfél millióra telik a' Moskauban együtt lévő' lelkek' száma; és félni lehet, hogy valami rossz következése lesz. Azt mondják a' *Viazmi* lakosok, hogy az Orosz fő' armáda' vezérévé *Kutusow* rendeltetett volna, és hogy azt Aug. 20-dikán által is vette volna (a' feljebb előhozott *Vilnai* tudósítás ellenkezőt mutat, úgy mint a' mellyben a' mondatik, hogy az Orosz fő' vezér *Bagratiön* is sebet kapott a' 7 ik Septembéri ütközetben). —

„*Konstantinus* Nagy Hertzeg, ki az Orosz armádához vissza jött vala, megbetegedvén azt ismét oda hagyta. —

„Egy kevés esőnk esett, a' melly leg alább a' port, melly az armádának igen alkalmatlan vala, elütötte. Az idő most igen szép, 's mint

gondolják így fog Oktober' 10-ik napjáig tartani, mellyhezképpest még 40 napjaink vannak az idej táborozásra."

* * *

Az Augustus 20-dikén *Riga* mellett történt verekedésről még eddig csak rövid emlékezetet olvastunk a' közönséges levelekben. Most így írnak e' történetről bővebbetskén *Berlinből*: — „Csak 2 Pruszsus Bata-lionok, 2 Vadász Kompániák, 1 Huszár Svadron, és egy lovas batteriabeli ágyú állottak az Oberstlieutenant *Horn* vezérlése alatt *Riga* mellett *Dahlenkirchensel*. Ezekre maga a' *Rigai* Komendáns Gen. *Essen* 8 Bata-lionokkal, 8 Svadron Huszárokkal, és 8 nagy szerű ágyúkkal ütött-ki. Még is 4 óráig állott meg a' Pruszsusok vitézsége és áthatatossága ezen illy sokszorta nagyobb ellenséges erő előtt, és nem előbb vonta vissza onnét magát, hanem minekutánna a' katonaság már majd fele részint elhullott, a' puskaporát mind ellövöldözte, és a' tisztek majd mind megsebesedtek. — Ekkor kezdett a' sereg' maradványa hátrálni, olyan jó rendel, hogy az eledőség, a' melly már maga is sokat vesztett volt, néki semmi több kárt nem tehetett, és fél óránál tovább nem is űzte őtet. Egy ágyúját is el nem vesztettek a' Pruszsusok. Aug. 25-dikén pedig, minekutánna 4 Bata-lionokból és 4 Svadronokból álló segedelmet kaptak volna, *Dalenchirchent* ismét elfoglalták, melly alkalmatossággal semmi nevezetes verekedésbe nem botsátkoztak az Oroszok, hanem néhány embereiket fogságban hagyván, *Rigába* visszamentek. — *Rigához* már megérkeztek, ezen *Berlini* levél szerént, az ostrom ágyú.

A' *Valutina* mellett Augustus 19-dikén történt verekedésben (lásd a' M. Kurir 24-dik darabjának 275-dik lapját) a' *Würtembergi* és *Westpháliai* seregek is nagy részt vettek, mint ezt a' *Studgár-di* és *Kasseli* udvari újságok környülállásosan kiadták. A' *Studgárdi* tudósításban ezek mondatnak: —,

„A' *Würtembergi* seregek, mellyek a' 3-dik szakasz-ármádát teszik, Aug. 14-dikétől fogva mind a' *Smolenski* tsata előtt, mind pedig az azután történt verekedésekben jelen lévén, mindenkor ditsóssággal fedték bé magokat. A' *Smolenski* tsata után kirendeltettek, hogy a' *Dnieperen* egy négy lábnyomnyi mélységű révnél menjenek által, és egy külső várost, melly annak annak jobb partján fekszik, foglaljanak el. Az Oroszok ezt minden iparkodással megoltalmazni igyekeztek, szünet nélkül újabb seregekkel jelentek meg, mellyre nézve a' verekedés reggeli 7 órától fogva estvéli 10-ig tartott, midőn végezetre a' külső várost, vagy inkább annak füstölgő omladékjait seregeink elfoglalták. Hasonló módon viselték magokat Aug. 19-dikén is. Az Oroszok itt is egész késő estvig nagy vakmerőséggel megálván, mind újabb újabb seregeket hoztak elő a' viaskodásra, azonban az erdők' setétsége, a' por fellegek, 's a' földfekvése igen nagyon akadályoztatták seregeinket az előre való nyomulásban, tsak éppen annyiban kedvezvén nékik, hogy őket az ellenség ágyúi ellen oltalmazták, mellyeknek külömben igen kitétettelve voltak. Az előre küldetett egyenként puszkázó seregek gyakran vissza verettettek seregeinkhez, minthogy vas homlokkal (ez a' tudósító kifejezése) jött ele-

ikbe az ellenfél: azonban tsakugyan semmi el nem rettentette őket attól, hogy a' tsatát mind annyiszor megújítsák. A' dobosok háromszor adtak jelt a' sebes lépéssel való előrohanásra. Vegezetre, midőn már a' hild a' véres mező felett jó ideig világolt volna, tsakugyan elfoglalták a' Würtembergiek a' hegy' térségeit, 's az ellenséget vissza nyomták. Több ellenséges tiszteket és katonákat fogtak - el. —

„A' *Würtembergiek*' vesztese ezen verekedésekben, 7 elesett, 41 megsebesedett, és 1 nem találtató tisztből, továbbá 80 elesett, 559 megsebesedett, és 40 nem találtató katonából állott. —

„Augustus 8-dikán is, mikor még *Rudnia* mellett állott a' Würtembergi sereg, annak 3-dik számú lovas vadász Regimentjére néhány versben réá tsapott az ellenség. Sokan lévén az Oroszok, a' miéinknek feles veszteségek volt. A' por olly nagy lévén, hogy az ember egymást alig láthatta, Generálmajor *Waldburg*, a' Regiment Brigadérossa, a' Regimentétől eltévedett, 's éppen ekkor tsak 3 Hadnagyok, egy Stábtrombitás, és 3 katonák lévén velle, két Kozák Szadronok által megtámadtatott, körülkerítettett, 's azonközben a' lova szerentsétlenül elesvén, 's ő már meg is lévén sebesedve, kísérőinek minden iparkodások mellett is, a' kik őtet gyalog néhány lépésnyire hurtzolták, tsakugyan elgogatott. Az egyik Hadnagy *Hornstein* ezenközben, két nem éppen halálos sebet kapott. *Batz* nevű Hadnagy is igen nehéz sebet kapván, fogságra esett. A' nevezett tiszteken kívül 6 elesett, 13 megsebesedett,

2 elfogatott, és 9 nem találtató embereket vesz-
tett a' Regiment."

A' mi a' *Westphaliai* sereget illeti, erről ezek
mondhatnak az ő Udvari hívtalszerént való tudó-
sításokban: —,

„A' *Westphaliai* sereg a' 8 dik Szakasz ár-
mádát teszi az *Abrantesi* Hertzeg (Junot) vezér-
lése alatt, és a' *Würtembergi* seregekkel együtt
részesült a' 19-dik Augustusi verekedésnek ditsős-
ségében. Az ő vesztese áll 268 elesett vagy meg-
sebesedett tisztekből és közkatonákból. Májor
Báró *Heszberg* a' *Karabélyos Vadászok*' Komen-
dánisa, megsebeseslven, más nap meghalt. Őtet
az egész armáda nagyon sajnálja. Királyi test-
őrző Hadoagy 's betsületből való Lovászmester
Báró *Busche - Münch*, 5 lántsa döfést kapott, de
egyet se halálozt.

* * *

A' közönséges tudósítások szerint *Finnlándi-*
dől is érkeztek seregek a' Gróf *Wittgenstein* se-
gítségére. Ezek hajókon jöttek, és *Revalnál* száll-
lottak - ki a' p rtra.

Napoleon Császár *Gouvion St. Cyr* osztályos
Generálist, a' ki az Augustus 18 dikán történt
Polocki tsatában megsebesítetett *Reggioi* Hertzeg
Marschal Oudinot helyett a' sereg' vezérlését
által vette, 's a' verekedést ditséretesen el is vé-
gezte, *Birodalom*' *Marsachaljává* nevezte, 's azon
armáda' vezérlését tovább is réa bízta. A' *Ba-*
varus seregekről pedig, a' kik kiváltképpen ezen
verekedésben különösön megkülömböztették ma-
gokat, azt végezte, hogy azok a' *Bavarus* tisz-
tek és közemberek, a' kik az Aug. 17-dikén és
18-dikán kapott sebek miatt valamelly tagjaikat

elvágtatni kéntelenítettnek, a' Frantzia tisztekkel és köz katonákkal egyenlőképpen tartassanak (olyan penziót kapjanak mint ezek). Az ezen verekedésekben elhullott katonaszemélyeknek özvegyeik, hasonlóképpen a' Frantzia katonáék' penzióját kapják.

Orosz Tudósítások.

A' *S. Petersburgi* újságokban ilyen hivatal szerétt való hadi tudósítások adattak - ki: —

„*Lovasság Generálissa Platow* (a' ki a' *Mohilewi* verekedés után Aug. 4-dikén magát az első napnyúgoti nagy ármárával már öszsze tsatolta vala, olyan jelentést küldött Augustus' 8-dikán a' fő vezérhez, hogy ő az nap' *Nikovo* mellett az ellenség' előjáró tsapatját megverte, a' melly erre nézve magát vissza vonváb az alatt sok segedelmet kapott, úgy hogy végezetre a' szélső tsoportokkal való portázásból valóságos verekedés lett, mellyben az ellenség tökéletesen megveretett — egy Oberster, néhány tisztek, és 500 köz emberek elfogattak — 's minden ellenséges regimentek, mellyek ezen verekedésben jelen vóltak, sokat vesztettek (Itt történt, a' mit a' *Würtembergi Vadász Lovas Regimentről* feljebb íránk). —

Oswey városából (melly *Drissától* északra esik) e'képpen írt Gróf *Witgenstein* Aug. 11-dikén a' Császárhoz: —,

„Minekutánna szélső vígyázó tsoportjaimtól olyan tudósítást vettem, hogy az ellenség, a' melly segítséget kapott vala, őket *Polocktól* vizsgálja nyomni kezdette, 's minekutánna a' foglyok és szökevények beszédéből az is kivilágosodott, hogy az ellenség' nagy ármárájától *Würtemberg*

gi és Bavariai seregek is érkeztek volna *Polackhoz*: olyan tudósítást és rendelést vettem hadi Ministerünktől, hogy, mivel a' mi napnyugoti két ármádánk már egyesültek, és a' hadi munkához hozzá fogtak, tehát én is kezdjek haladék nélkül hozzá az oldalfélt való hadi munkához. En ehezképpest Májor Bedriagit 4 Svadronokkal a' *Magdonald'* mozdulásainak szemmel való tartására küldvén, magam a' Marsal *Oudinot* ármádája ellen indúltam, a' mellyel Augustus' 10-dikén estve *Kochanowa* nevű kis várostól 4 Werste távolságra találkoztam. A' szükséges rendeléseket azonnal megtévén, őtet tegnap isten' segedelmével megtámadtam. A' tsatázás 8 órát tartott; az ellenséget a' Felsőged' vitéz seregei vissza verték, és egész estig kergették. Az ellenség' hőltakból és sebesekből álló vesztese nagy; kivált az ő Vasasai vallottak sok kárt, a' kik ágyús batteriáinkat el akarták venni, de azonban *Grodnoi* Huszárjaink által megtámadtattak, a' kik igen jól viselték magokat. A' mi vesztesünk, noha magában nem nagy is, mint-hogy hőltjaink' és sebeseink' száma alig telt 400-ra, tsakugyan igen sajnós azért, hogy a' mi igen derék Vadász Obersterünk *Denysow*, egy golyóbis által megöletett. Az én czélzásom az, hogy az ellenséget a' Dűna partjára visszanyomjam.

Ugyantsak a' S. Petersburgi újságokban jöttek ki Aug. 11-dik, 12-dik, és 14-dik napjain, a' következők: —,

„A' Császári, úgy nevezett *Tauriai* palotában, ő Felsőgeknek a' Császárnak és Császárnénak, 's a' Nagy Hertzgeknek, 's mind két nemet

lévő fő személyeknek számos gyülekezetekben, e' hónap' (Augustus) 6-dikán hálaadó imádság tartatott azon győzedelemért, mellyet az Orosz seregek a' Gen. Gróf *Wittgenstein* vezérlése alatt a' Marschal *Oudinot* által vezéreltetett Frantzia ármádán vettek, kinek arról való tudósítása a' a' Hadi Minisztérium' Dirigense Gen. Hertzeg *Gortschakow* által a' könyörgésnek elkezdődése előtt felolvastatott. —

„Ő Császári Felsége, hogy a' mi megrettenthetetlen bátor katonáink egyik különös ármádájok vezérének, Gen. Gróf *Wittgenstein*nek nevezetes tselekedeteivel, bölts rendelkezéseivel, és személyes vitézségével való különös megelégedését kitéttő jutalom által kinyilatkoztassa, kegyelmesen méltóztatott őtet a' nagy mártir és győzedelmadó Szent György' második rendű nagy kereszt vitézévé nevezni, és megparantsólni, hogy neki, Gróf *Wittgensteinnak*, és az ő Feleségének, tizenkét ezer Rublából álló esztendőnként való penzió adattassék, a' ki, t. i. a' Grófné ennek felette a' szent *Katalin* második rendű kis keresztjével is megajándékozta. —

„Kegyelmesen méltóztatott megparantsólni ő Cs. Felsége, hogy a' vitéz és megrettenthetetlen Generálmájor *Kálniew* anyjának egész életében három ezer Rublából álló esztendőnként való penzió adattassék azért, hogy az ő fia a' maga életét a' tsatában a' vallásért és hazáért feláldozta. —

„A' múlt vasárnap (Aug. 9-dikén), a' Császár és Császárné ő Felségeknek és a' Nagy Hercegeknek jelenléteken, és mind két nemes való sok fő személyeknek gyülekezetekben, hálaadó

könyörgés tartatott a' Lovasság Generálissa *Tormasow*' Julius 27. dikén nyert győzedelmiért. A' nagy misének végződése után a' könyörgés kezdődése előtt felolvasta a' hadi Minisztérium' *Dirigense Gen. Hertzeg Gortschakow* az ezen győzelem felől érkezett tu'ósítást. A' *Te Deum laudamusnak* elénekeltetése alatt az ágyúk durrogtak a' várnak fokain, —

„Ő Császári Felsége Lovasság Generálissa *Tormasow*' nagyságos tselekédeteivel való megelégedésének kinyilatkoztatásául, őtet a' nagy mártir és győzedelemadó Sz. György' második rendű nagy keresztesévé nevezni, és néki ennek felette egyszerre 50 ezer Rublákot adni méltóztatott. —

„Ő Cs. Felsége annak kinyilatkoztatására, hogy a' Gyalogság Generálissa Gróf *Golonitschew Kutusow*' buzgó szolgálataival 's azon iparkodással, mellyek szerént ő a' Törökökkel való hadakozást 's azon hasznos békességnek megkötését, melly által az Orosz birodalom' határai kijebb terjesztettek, elősegélte, melly igen megelégedett legyen, őtet maradékaival egyetemben Orosz birodalombéli Hertzegi méltóságra emelni méltóztatott, ilyen titulussal: *Altesse*. —

„Bár melly közönséges és esmeretes legyen is az Orosz birodalom' minden igaz fiaiban a' Monárcha és haza eránt való tüzes buzgóság (így szól a' Petersburgi újság), tsakugyan nem tselekedhetjük, hogy egy tselekédetet, a' melly ezt a' hazafiúi buzgóságot igen szembetűnőleg kimutatja, halgatással elmellőzzük. — Midőtt, ezen háborúban Gen. *Rajevszky* magát egy ütközet előtt a' viaskodáshoz készítette volna, azon meg

győződéstől indítván, hogy melly igen eleve-
nítessenek a' seregek a' magok vezérjeknek sze-
mélyes példaadása által, nem tsak hogy magá
a' hadi rend' eleibe állott, hanem két fiait is
maga mellé állítván így kiáltott: Előre legények
a' Császárért és hazáért! én és az én fiaim, ki-
ket áldozatra viszek, útat nyitunk előttetek." —
Nagy hazafi szeretetnek kell annak lenni, a' melly
az atyának a' maga gyermekei eránt való indulat-
ját is így elhalgattatni tudja.

A' Sz. Petersburgi Kormányozószerk alátar-
tozó Nemesség az Augustus 4-dikén kijött Csá-
szári Manifestumot meghalgatván, a' melly sze-
rént t. i. ő Felsége a' maga hűséges alattvalói-
nak a' közönséges felfegyverkezés eránt viseltető
hazafiúi bürgóságát nagy megelégedéssel és hálá-
datossággal fogadta légyen: még az nap azt a'
határozást tette, hogy a' régi Császári lakó vá-
ros' *Moskwa* példája szerént, a' helyett, hogy
mint eleinten meghatározta vala, minden 100
embertől négyet állíttson-kí, tízet, és így minden
10 felszámlált lélektől égyet fog kiállítani, 's
haladék nélkül özsze gyűjteni, 's ruházattal és
eleséggel az ellenség eleibe küldeni.

A' Hamburgi Frantzia levelek azt erősíte-
ték Aug. 27-dikén, hogy Sz. Pétersburgban leg
nagyobb ijedség kezdett uralkodni, és hogy sok
vagyonos emberek, a' kikről a' tartatott, hogy
a' Frantziákhoz vagy Lengyelekhez szítanának,
napónként indíttatnak útnak Siberia felé.

A' napokban azt olvastuk némelly levelek-
ben, hogy Dantzka mellett néhány Anglus hadi
hajók megjelenvén, néhány bombit vetettek a'
városra, de nem okoztak semmi kárt. Azólta

semmi további következtetést nem olvastuk ezen próbatételnek.

* *

Itt van még egy hivatal szerint való Orosz tudósítás; a' *Smolenski* tsatáról: —,

„*Napoleon* Császár megmutatta magát Aug. 16-dikán 100,000 emberekkel *Smolensk* előtt. A' várostól 9 *Werte* (valami egy óra) távolságra a' Generális *Rajewszky* által fogadtatott. Reggeli 6 órakor elkezdődött a' verekedés, 's dél 1-áj-ban igen véresen kezdett folyni. Az Oroszok' bátorsága győzedelmeskedett a' nagyobb számon, és az ellenség vissza nyomtatott. Aug. 17-dikén a' Gen. *Doktorow* armádája felváltván a' *Rajewszkyét*, ekkor reggel a' verekedés ismét elkezdődött, és az egész éjtzakáig tartott. Az ellenség minden pontokon visszanyomattatott, és az Orosz katonák bátorsággal és megrettenthetetelenséggel tele lévén 's *BC* ez által a' haza védelmezésében lelkesítettvén, a' Mindenhatónak segedelméhez való kiáltással, mérgesen verekedtek. Hanem minthogy a' város az alatt meggyúlván a' láng' prédája lett, erre nézve seregeink a' *Dnieper*, *Pnewa* nevű falu, és *Dorogobucz* között szállottak meg. *Smolensknek* meg vétele, mellyet az ellenség hamuvá tett, néki több mint 20 ezer emberben került. A' lakosok mind eltávoztak vőltabból az ütközet előtt. A' mi holtakból és sebesekből álló veszteséünk 4000 emberre telt. Az első közt vannak *Skalon* és *Balla* nevű igen derék Generálissaink. Nagy sokaságú embert fogtunk el, egész ellenséges Batalionok kéntelenítettek le-tenni a' fegyvert, hogy a' halált elkerülhessék. Három Kozák és három egyéb féle lovas

470
Regementjeink 60 ellenséges Svadronokat nyomtak vissza, a' mellyek a' Nápo'yi Király által vezéreltetek. — (Mit mondjon erre és a' *Gr. Wittgenstein* feljebb előadott tudósítására a' 17-dik Frantzia bulletin, meg írjuk a' jövő árkusban).

Magyar Ország.

Tek. Zemplén Vármegyéből Sept. 16-dik napján, 1812. — A' Sátor Alja-Ujhelyi Gymnasium' helybéli igazgatóját, kegyes Iskolabéli Rector Tiszteletes *Sihulsky József* Urat, méltóztatott Felséges Urunk az arany jutalompenzel megisztelni, mellyet Vármegyénknek nagy érdemű Vice-Ispánja, Cs. K. Tanátsnok Mélt. Pálóczi Horváth László Úr a' Juliusnak 7 dikén tartott köz Gyűlésiünkben a' szokott veres pántlikán ruhájára fel is függesztett. E' szerént a' Piárista szerzet, melly hazánknak annyi tudós fiakat nevelt és nevelni meg nem szűnt, már két tagjait látja a' királyi kegyelemnek ezen tetszetes jelével meg tisztelve; az elsőbb a' Szerzetnek mostani Provincialissa, Tiszt. *Bolla Márton* Úr, még Erdélyben műtatásban nyerte-meg. Tiszt *Sihulsky* Úrnak ezt mindenek előtt ismértes jeles tudományain, nyajasságán, 's a' tanuló ifjúság körül bizonyított hűségén felül az érdemlette, hogy Kassai Tanátsbéli Úr édes attyáról réa' maradt örökségének egy részét ezen díszes Szerzet' Ujhelyi klastromának ajándékozta.

J e l e n t é s.

Há' talám találatnának hazánkban némelyek, a' kik a' most folyó nagy dolgokra nézve a' *M. Kurirt* még ez esztendőnek hátra lévő három hónapjaira magoknak megküldetni kívánják: ne terheltesenek érte 5 forintokat küldeni.

J o b b í t á s.

A' közelebb múlt pénteken költ *Magy. Kurirnak* 386-dik lapján, alólról számlálva, a' második sorban *Köszeghy* helyett *Szegedit* kell érteni.